

STANDARD OCUPAȚIONAL

Ocupația: Operator dană

Domeniul: Transporturi

Cod COR: 413315

2007

Inițiator de proiect : FUNDAȚIA ȘCOALA PORTUARĂ CONSTANȚA

Coordonator proiect: Andrei Felicia – director Fundația Școala Portuară Constanța

Echipa de redactare a standardului ocupațional:

Hrisa Năstase – inginer mecanic Fundația Școala Portuară Constanța

Dan Stafie – inginer mecanic – exploatare porturi și nave – șef lucrări la Academia Navală Mircea cel Bătrân

Lili Bengeanu – inginer mecanic – lector, Fundația Școala Portuară Constanța

Cristina Pârvan – inginer mecanic – lector, Fundația Școala Portuară Constanța

Dumitru Răduțoiu – maestru mecanic Fundația Școala Portuară Constanța

Daniel Lungu – inginer mecanic – șef secție exploatare portuară la S.C. Umex S.A. Constanța

Gelil Aidar Abdul – inginer mecanic – Responsabil cu supravegherea și verificarea tehnică a instalațiilor de ridicat la S.C. Minmetal S.A. Constanța

Ion Cruceanu – operator dana la S.C. Socep S.A. Constanța

Ioan Vasile – operator dana la S.C. Minmetal S.A. Constanța

Dumitru Banzaru – operator dana la S.C. Chimpex S.A. Constanța

Echipa de validare / Referenți de specialitate:

Specialiștii desemnați de Comitetul sectorial *Transporturi*:

Corneliu Nădrag, inginer, serviciu expediții, exploatare portuară și organizare, S.C. SOCEP.S.A.

Lucian Clincin, operator dană, șef birou expediții, S.C.O. SOCEP

Andrei Nedelcu, subinginer, div. exploatare, S.C. CHIMEX S.A.

Mihai Lupu, normator șef, S.C. FRIAL S.A.

Cristian Ionel Mărginean, inginer, director adj., secția laminate, S.C. MINMETAL.S.A.

Gabriel Ursu, operator dană stivator, șef compartiment expediții, S.C. MINMETAL.S.A.

Descrierea ocupației

Ocupația **operator de dană** presupune coordonarea activităților de pe dană și navă, conform tehnologiilor de lucru, implicând și sarcini de reprezentare a societății de operare portuară cu reprezentanți ai transportatorilor și ai beneficiarilor de prestații, în vederea desfășurării operațiunilor portuare de încărcare / descărcare / depozitare / transport și manipulare a mărfurilor.

Operatorul de dană:

- Asigură aplicarea normelor de sănătate și securitate în muncă și de prevenire și stingere a incendiilor
- Urmărește respectarea normelor de protecția mediului
- Organizează activitățile specifice de pe dană
- Coordonează activitățile formațiilor complexe
- Menține legătura cu reprezentantul navei
- Coordonează stivuirea și depozitarea mărfurilor
- Monitorizează operațiunile specifice de pe dană
- Coordonează activitățile de expediere a mărfurilor
- Întocmește documentele specifice activității de operare a mărfurilor în porturi

Operatorul de dană prestează o activitate complexă care depinde de:

- diversitatea locurilor de muncă;
- diversitatea tehnologiilor de lucru;
- categoriile de mărfuri operate;
- modul de prezentare a mărfurilor la transport;
- traseul urmat de marfă în port;
- modul de stivuire a mărfii;
- condițiile de securitate pentru marfa manipulată;
- condițiile de securitate pentru personalul care lucrează la locurile de muncă sau în zona acestora.

Operatorul de dană deține cunoștințe tehnice cu specific maritim și portuar (prevederile din: regulamente de exploatare comercială a porturilor, regulamente privind organizarea, funcționarea comisiilor de coordonare a activităților porturilor maritime și fluviale, instrucțiuni privind reglementarea modului de lucru în porturile maritime și fluviale pentru organele Căilor Ferate Române și organele portuare, principalele caracteristici ale utilajelor portuare existente în dotarea portului, instrucțiuni privind manipularea și depozitarea mărfurilor în porturi, tarife pentru operațiile de transbordare și manipulare a mărfurilor și alte prestații de serviciu în porturile românești, norme de încărcare/ descărcare a navelor, practica și reglementările în portul respectiv, norme de încărcare/ descărcare simultană a navelor în port, legislația muncii, norme de sănătate și securitatea muncii, norme de prevenire și stingere a incendiilor și norme de protecția mediului specifice domeniului, codul de semnalizare pentru manevrarea utilajelor de ridicat și transportat, unități de măsură în practica transporturilor pe apă și pe uscat), tehnologiile de încărcare/ descărcare/ transport a mărfurilor în traficul via mare.

Pentru efectuarea activităților specifice, *operatorul de dană* dă dovadă de:

- capacitate de comunicare eficientă și politicoasă în situații concrete, utilizând eficient mijloacele de comunicare din dotare;
- capacitate de adaptare la interlocutor și la situații neprevăzute;
- rigurozitate în aplicarea tuturor tipurilor de date și a modului adecvat de prelucrare a acestora, cu instrumente de lucru adecvate la activitățile specifice de prelucrare a datelor;

- capacitate de identificare și utilizare corectă a instrumente software specifice activităților, în vederea colectării datelor relevante activităților printr-o eficientă navigare pe Internet;
- capacitate de identificare și asimilare a noi cunoștințe din domeniu;
- responsabilitate în aplicarea adecvată a NSSM și NPSI pentru evitarea avariilor și accidentelor, promptitudinea cu care identifică potențialele surse de pericol și cu care adoptă măsurile necesare pentru evitarea avariilor și accidentelor grave și responsabilitatea cu care urmărește aplicarea eficientă a măsurilor de evacuare și a măsurilor de prim ajutor, în caz de accidente;
- capacitate de identificare a surselor de poluare și de aplicare a măsurilor necesare pentru evitarea poluării mediului înconjurător;
- rigurozitate și discernământ în stabilirea tehnologiei de lucru adecvată condițiilor specifice;
- capacitate organizatorică și spiritul de răspundere în respectarea etapelor procesului tehnologic de lucru;
- responsabilitate în efectuarea controlului cantitativ al mărfurilor operate;
- discernământ în identificarea particularităților activităților specifice procesului de lucru și în luarea deciziilor corecte;
- adaptabilitate la condițiile specifice de lucru;
- corectitudine în completarea documentelor și rigurozitate în evidențierea corectă a rezultatelor muncii;
- responsabilitate în asigurarea și urmărirea stivuirii și rujarea metodică și judicioasă a mărfurilor în nave, în mijloace de transport terestru și depozite portuare și adoptarea de măsuri eficiente pentru conservarea corespunzătoare a mărfurilor stivuite;
- responsabilitate la utilizarea rațională a spațiului de depozitare al navei, mijlocului de transport terestru, depozitului portuar;
- autoritate și exigență la supravegherea, controlul și îndrumarea formațiilor complexe de docheri și mecanizatori.

UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ

Competențe	Nr. Crt.	Unități de competență
FUNDAMENTALE	1.	Comunicarea interactivă la locul de muncă
	2.	Utilizarea calculatorului personal
	3.	Perfecționarea pregătirii profesionale
GENERALE PE DOMENIUL DE ACTIVITATE	4.	Asigurarea aplicării normelor de sănătate și securitate în muncă și de prevenire și stingere a incendiilor
	5.	Urmărirea respectării normelor de protecția mediului
SPECIFICE	6.	Organizarea activităților specifice de pe dană
	7.	Coordonarea activităților formațiilor complexe
	8.	Menținerea legăturii cu reprezentantul navei
	9.	Coordonarea stivuirii și depozitării mărfurilor
	10.	Monitorizarea operațiunilor specifice de pe dană
	11.	Coordonarea activităților de expediere a mărfurilor
	12.	Întocmirea documentelor specifice activității de operare a mărfurilor în porturi
OPȚIONALE	13.	Comunicarea în limba engleză

UNITATEA 1

COMUNICAREA INTERACTIVĂ LA LOCUL DE MUNCĂ

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare comunicării în timpul desfășurării activităților specifice cu colegii de echipă, cu formațiile de docheri și mecanizatori aflate în subordinea sa, cu sectoarele implicate în procesul de lucru, în vederea obținerii performanțelor.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Primește și transmite informații	1.1. Comunicarea se face utilizând un limbaj adecvat situației și interlocutorului. 1.2. Informațiile sunt comunicate clar, concis și la subiect, astfel încât comunicarea să fie eficientă. 1.3. Metoda de comunicare este adecvată scopului și importanței informației. 1.4. Informațiile sunt transmise cu operativitate, pe un ton politicos. 1.5. Informațiile transmise sunt analizate și selectate cu discernământ pentru asigurarea acurateței și relevanței acestora. 1.6. Comunicarea se face utilizând mijloacele de comunicare adecvate.
2. Participă la discuții pe teme profesionale	2.1. Participarea la discuții este constructivă, punctele de vedere divergente fiind argumentate. 2.2. Participarea la discuție se face respectând punctul de vedere al interlocutorului. 2.3. Discuțiile sunt orientate, cu politețe, în sensul concentrării pe subiectul de interes. 2.4. Participarea la discuții se face fără întreruperea interlocutorului.

Gama de variabile

Metode de comunicare: scrise și orale.

Mijloace de comunicare: direct, telefon mobil, stații de emisie/recepție etc.

Interlocutori: colegii de echipă, conducătorii de utilaje portuare, reprezentanții navei, reprezentanții societății de operare portuară, reprezentanții armatorului navei.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- termeni de lucru specifici;
- specificul activităților de realizat;
- componența colectivelor de muncă;
- metode de comunicare folosite la locul de muncă;
- termenii de specialitate folosiți;
- raporturi ierarhice și funcționale la locul de muncă;
- situații de raportare a informațiilor;
- reguli / norme de comportament civilizată în societate;
- surse de preluare a informațiilor pentru activități specifice.

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de a comunica politicos și eficient în situații concrete;
- utilizarea eficientă a mijloacelor de comunicare din dotare;
- capacitatea de adaptare față de interlocutor și situații neprevăzute;
- claritate în exprimare.

UNITATEA 2

UTILIZAREA CALCULATORULUI PERSONAL

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare utilizării eficiente a echipamentelor de calcul, în timpul desfășurării activităților specifice.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Procesează documente	1.1. Utilitățile / instrumentele software sunt alese în funcție de tipul activităților desfășurate. 1.2. Programul de introducere a datelor este ales în funcție de natura datelor care urmează să fie prelucrate. 1.3. Datele de introdus sunt identificate și analizate cu atenție. 1.4. Elementele componente ale documentului sunt introduse cu ajutorul programelor utilizate în fișiere sau în colecții de date. 1.5. Documentul procesat este salvat periodic pe suportul de masă sau suport extern.
2. Verifică datele introduse	2.1. Conformitatea cu documentele primare a datelor prelucrate este verificată prin metode specifice. 2.2. Datele eronate sunt corectate pe baza deciziei persoanei responsabile cu evidența documentelor primare.
3. Listează datele / documentele	3.1. Documentul este pregătit pentru listare, prin configurarea caracteristicilor de imprimare. 3.2. Aspectul documentului este verificat înaintea listării prin pre-vizualizare. 3.3. Listarea documentului se face prin alegerea imprimantei care îndeplinește condițiile de listare ale documentului. 3.4. Tipărirea documentului se face prin lansarea comenzilor adecvate tipului de imprimantă.
4. Comunică prin Internet	4.1. Tehnicile de navigare pe Internet sunt utilizate adecvat surselor de informații. 4.2. Informațiile relevante sunt salvate structurat în vederea punerii lor la dispoziția celor interesați. 4.3. Corespondența electronică este verificată periodic și înregistrată adecvat, în registre de evidență specifice. 4.4. Informațiile primite / transmise prin poșta electronică sunt atent urmărite, salvate și arhivate zilnic, conform procedurilor de stocare a informațiilor.

Gama de variabile

Tipul activităților desfășurate poate fi: redactare, listare documente, navigare pe Internet, transfer de date în rețea etc.

Tipuri de date : numerice, logice, date calendaristice, șir de caractere, memo etc.

Instrumente de lucru : interfață utilizator, meniu principal, help-uri, utilitare software, documentație auxiliară.

Metode de verificare a datelor eronate : vizualizare, cu ajutorul unor programe specifice, chei de verificare.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- prelucrare date: adăugare / înserare, modificare, ștergere, indexare / sortare etc;
- criterii de comparare: timp de rezolvare, resurse, condiții de aplicabilitate;
- software-uri: programe specializate, utilitare / instrumente software.

La evaluare se urmărește :

- cunoașterea tipurilor de date și a modului adecvat de prelucrare a acestora;
- utilizarea adecvată a instrumentelor de lucru la activitățile specifice de prelucrare a datelor;
- identificarea și utilizarea corectă a instrumentelor software specifice activităților;
- colectarea datelor relevante activităților printr-o eficiență navigare pe Internet.

UNITATEA 3

PERFEȚIONAREA PREGĂTIRII PROFESIONALE

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru adaptarea la noile tehnologii de operare a mărfurilor (încărcare / descărcare / manipulare mărfuri) și dezvoltarea deprinderilor proprii în concordanță cu acestea.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Identifică necesitățile proprii de instruire	1.1. Necesarul de instruire este identificat cu realism în funcție de nivelul de pregătire propriu. 1.2. Necesarul de instruire se stabilește pe baza autoevaluării obiective. 1.3. Nevoile de instruire sunt stabilite în funcție de cerințele și noutățile din domeniu.
2. Stabilește metodele de instruire	2.1. Metodele de instruire sunt stabilite în funcție de nevoile de instruire. 2.2. Metodele de instruire sunt stabilite în funcție de posibilitățile existente. 2.3. Metodele de instruire sunt alese cu realism, în vederea asigurării unei eficiențe maxime a pregătirii.
3. Realizează autoinstruirea	3.1. Autoinstruirea se desfășoară continuu, în corelație cu necesitățile identificate prin autoevaluare. 3.2. Autoinstruirea se realizează cu responsabilitate, în funcție de obiectivele urmărite.
4. Participă la pregătire/instruire	4.1. Participarea la pregătire se face cu responsabilitate pentru însușirea optimă a cunoștințelor necesare. 4.2. Participarea la cursuri se face în mod activ, asigurându-se asimilarea cunoștințelor la nivelul propus. 4.3. Instruirea se realizează ori de câte ori este nevoie, în corelație cu noutățile relevante pentru activitatea desfășurată.

Gama de variabile

Metode de instruire: autoinstruire, schimburi de experiență, navigare pe Internet, participare la cursuri etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- soft-uri de specialitate;
- modalități noi de navigare pe Internet;
- noutățile tehnice din domeniu;
- literatură de specialitate, noi tehnologii de operare a mărfurilor, noutăți în modul de prezentare la transport a mărfurilor, condiții de securitate pentru marfa manipulată pentru persoanele implicate în procesul de muncă, standarde, tehnologii, dispozitive, echipamente, materiale etc.;
- reglementări legale în domeniu.

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de autoevaluare obiectivă pentru identificarea necesităților proprii de instruire;
- disponibilitatea de a participa la cursuri de perfecționare;
- interesul manifestat pentru autoperfecționarea continuă;
- capacitatea de asimilare a noilor cunoștințe din domeniu;
- ușurința de operare cu termenii de specialitate.

UNITATEA 4
ASIGURAREA APLICĂRII NORMELOR DE SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN
MUNCĂ ȘI DE PREVENIRE ȘI STINGERE A INCENDIILOR

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare în vederea aplicării normelor de sănătate și securitate în muncă și normelor de prevenire și stingere a incendiilor, în scopul evitării avariilor și accidentelor.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Asigură aplicarea normelor de protecția muncii	1.1. Normele de protecția muncii, specifice particularităților activității dezvoltate, sunt adaptate sub asistența organelor de specialitate. 1.2. Normele de protecția muncii sunt aplicate în funcție de specificul locului de muncă, de tehnologia aplicată. 1.3. Șefii de echipă sunt instruiți zilnic, în corelație cu specificul activităților care urmează să se desfășoare. 1.4. Nivelul cunoștințelor de protecția muncii al membrilor formațiilor complexe este verificat periodic. 1.5. Echipamentul de protecția muncii se folosește, păstrează și întreține în conformitate cu particularitățile procesului tehnologic.
2. Asigură aplicarea normelor de prevenirea și stingerea incendiilor	2.1. Normele de prevenirea și stingerea incendiilor sunt aplicate cu rigurozitate, conform specificului locului de muncă și a procesului tehnologic, pe toată perioada desfășurării programului de lucru al formației complexe de docheri și mecanizatori. 2.2. Materialele și mijloacele de intervenție pentru stingerea incendiilor sunt păstrate conform reglementărilor în vigoare. 2.3. Starea tehnică a echipamentelor pentru stingerea incendiilor este verificată periodic, conform normelor specifice. 2.4. Riscul de incendiu este identificat și raportat cu promptitudine persoanelor abilitate cu paza și stingerea incendiilor.
3. Instruiește personalul din subordine	3.1. Instruirea personalului din subordine privind protecția muncii și prevenirea și stingerea incendiilor este efectuată sistematic la începerea fiecărei etape de lucru. 3.2. Instructajul de protecția muncii și prevenirea și stingerea incendiilor transmis personalului din subordine este adecvat specificului activității repartizate. 3.3. Instruirea personalului din subordine privind utilizarea corectă a echipamentului de protecție specific activității repartizate se face cu rigurozitate.
4. Identifică situațiile de risc posibile	4.1. Posibilele situații de risc sunt analizate și eliminate în timp util, pentru preîntâmpinarea producerii de accidente grave. 4.2. Pericolele sunt localizate în timp și spațiu. 4.3. Situațiile de risc care nu pot fi eliminate, sunt raportate cu promptitudine conducătorilor ierarhici.

5. Urmărește aplicarea procedurilor de urgență	5.1. Aplicarea măsurilor de salvare a persoanelor în caz de avarie / accident este urmărită cu responsabilitate. 5.2. Aplicarea măsurilor de prim ajutor este controlată cu operativitate, în funcție de natura accidentului produs. 5.3. Aplicarea măsurilor de urgență și evacuare se verifică cu rigurozitate și cu luciditate, în conformitate cu condițiile specifice locului de muncă.
---	--

Gama de variabile

Echipament de protecția muncii personal și pentru echipa complexă de docheri și mecanizatori: cască de protecție, palmare, mănuși, încălțăminte antiderapantă, combinezoane, centură de siguranță, pelerine de ploaie etc.

Materiale pentru stingerea incendiilor – apă, nisip, pulbere, zăpadă carbonică.

Mijloace pentru stingerea incendiilor – extincatoare portabile, hidranți, pompe, lopeți etc.

Riscuri de incendiu – scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile.

Avarii ce pot să apară în timpul procesului de lucru: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri, lanțuri etc.

Accidente ce pot apare în timpul procesului de lucru: mecanice (loviri, fracturi), răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc.

Persoane abilitate: responsabil protecția muncii, responsabil PSI, responsabil cu supravegherea și verificarea tehnică a instalațiilor membrii compartimentului tehnic.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- Legea securității și sănătății în muncă în vigoare;
- Norme de securitatea muncii pentru utilizarea dispozitivelor de manipulare sarcini, pentru manevrarea utilajelor aferente procesului tehnologic;
- Norme de prevenirea și stingerea incendiilor: norme generale, norme specifice locului de muncă, norme specifice mărfurilor manipulate;
- Prevederile din fișa postului, referitoare la asigurarea respectării NSSM și NPSI în activitățile specifice de pe dană.

La evaluare se urmărește:

- responsabilitatea cu care asigură aplicarea NSSM și NPSI pentru evitarea avariilor și accidentelor;
- promptitudinea cu care identifică potențialele surse de pericol și cu care adoptă măsurile necesare pentru evitarea avariilor și accidentelor grave;
- responsabilitatea cu care urmărește aplicarea eficientă a măsurilor de evacuare și a măsurilor de prim ajutor, în caz de accidente.

UNITATEA 5

URMĂRIREA RESPECTĂRII NORMELOR DE PROTECȚIA MEDIULUI

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare supravegherii modului de aplicare normelor de protecție a mediului.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Urmărește aplicarea normelor de protecția mediului	<p>1.1. Factorii de mediu prevăzuți în autorizație sunt identificați corect, în vederea monitorizării aplicării eficiente a acestora.</p> <p>1.2. Însușirea și respectarea normelor de protecția mediului de către angajații din subordine este verificată cu responsabilitate pe tot parcursul procesului tehnologic.</p> <p>1.3. Aplicarea normelor și procedurilor de protecția mediului este urmărită permanent, în scopul prevenirii afectării ecosistemului.</p>
2. Instruiește personalul asupra protecției mediului înconjurător	<p>2.1. Instruirea personalului din subordine privind protecția mediului este efectuată sistematic la începerea fiecărei etape de lucru.</p> <p>2.2. Avertizarea asupra posibilelor cauze care conduc la poluare se face cu responsabilitate, în vederea luării măsurilor de eliminare și / sau diminuare a acestora.</p> <p>2.3. Avertizarea asupra riscurilor de degradare a mediului marin se face detaliat, în vederea evitării producerii unor accidente în zona portuară.</p>
3. Protejează mediul înconjurător	<p>3.1. Posibilele pericole sunt identificate operativ și comunicate persoanelor abilitate, în scopul prevenirii efectelor negative asupra mediului.</p> <p>3.2. Urmărirea colectării, sortării, depozitării deșeurilor în locurile special amenajate se face cu rigurozitate.</p> <p>3.3. Manipularea produselor petroliere, chimice, toxice, periculoase este urmărită permanent pentru a se respecta măsurile specifice de protecția mediului.</p> <p>2.4. Curățarea spațiilor de lucru este verificată sistematic pentru preîntâmpinarea emisiilor de pulberi nocive în atmosferă.</p>

Gama de variabile

Factorii de mediu: clima, solul, aerul, apa, lumina, temperatura, umiditatea, vântul, zgomotul, stresul, emisiile de noxe etc.

Pericole posibile asupra mediului pot fi: dispersare de pulberi, depozitarea materialelor în locuri nepermise, dispersarea deșeurilor (resturi materiale, gunoarie menajere etc.), poluarea accidentală a mediului, deversarea pe sol/ în apă de produse petroliere, chimice, toxice, periculoase etc.

Persoane abilitate: responsabil protecția mediului, conducători ierarhici, angajați – participanți la procesul tehnologic

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- prevederile autorizației de mediu (factorii de mediu);
- norme de protecția mediului aplicabile;
- noțiuni de legislație privind protecția mediului înconjurător;
- măsuri pentru combaterea și diminuarea efectelor poluării mediului înconjurător;
- prevederile specifice din fișa postului.

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de a identifica sursele de poluare și de a aplica măsurile necesare pentru evitarea poluării mediului înconjurător;
- responsabilitatea cu care urmărește încadrarea factorilor de mediu în limitele prevăzute de autorizația de mediu și respectarea normelor și procedurilor de protecția mediului la derularea activităților de pe dană.

UNITATEA 6

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR SPECIFICE DE PE DANĂ

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare organizării programului de activități operative derulate de formațiile complexe de docheri și mecanizatori.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Pregătește efectuarea activităților	<p>1.1. Informațiile privind activitățile de încărcare/descărcare a mărfurilor sunt preluate corect și în totalitate de la compartimentele specializate de import /export.</p> <p>1.2. Activitățile specifice de încărcare/descărcare a mărfurilor sunt corect identificate.</p> <p>1.3. Pregătirea activităților specifice se face conform planului de operare, ținându-se seama de normele de operare portuară.</p> <p>1.4. Stabilirea priorităților de încărcare/descărcare a mărfurilor se face cu responsabilitate.</p>
2. Stabilește activitățile și metodele de lucru	<p>2.1. Activitățile specifice sunt stabilite cu exactitate pentru a se asigura desfășurarea ritmică a procesului de încărcare/descărcare a mărfurilor.</p> <p>2.2. Activitățile de încărcare/ descărcare sunt repartizate pe formații complexe, având în vedere realizarea în timp a planului de încărcare/descărcare.</p> <p>2.3. Sarcinile și responsabilitățile repartizate fiecărei formații complexe sunt concrete, precise, cu termene stricte de realizare.</p> <p>2.4. Metodele de lucru la operarea mărfurilor sunt stabilite în mod adecvat pentru tipurile de marfă încărcate/descărcate.</p>
3. Planifică cerințele operaționale	<p>3.1. Activitățile de încărcare/descărcare mărfuri sunt planificate cu rigurozitate în scopul încadrării în termenii contractuali.</p> <p>3.2. Cerințele operaționale specifice procesului de lucru sunt planificate cu realism pe fiecare formație complexă.</p> <p>3.3. Planificarea cerințelor operaționale se realizează cu responsabilitate, în funcție de tipurile de mărfuri manipulate, de mijloacele de transport a mărfurilor și de instalațiile tehnologice din dotare.</p>
4. Identifică / evaluează riscurile și oportunitățile care pot influența activitățile	<p>4.1. Identificarea posibilelor riscuri se face în vederea înlăturării eventualelor consecințe negative asupra activităților de operare.</p> <p>4.2. Identificarea oportunităților se face cu discernământ în vederea eficientizării cerințelor operaționale identificate.</p> <p>4.3. Identificarea măsurilor pentru prevenirea și contracararea riscurilor se face adecvat tipului de risc.</p> <p>4.4. Riscurile legate de avarierea mărfurilor și accidente în muncă sunt identificate la timp și evaluate corect.</p>
5. Asigură continuitatea și eficiența derulării activităților	<p>5.1. Continuitatea derulării activității se realizează prin aplicarea de proceduri clare și complete, în vederea obținerii rezultatului dorit.</p> <p>5.2. Asigurarea continuității activității se realizează ținând cont de cerințele operaționale.</p> <p>5.3. Eficiența derulării activităților de operare mărfuri se regăsește în realizare la termenul stabilit a planului de operare.</p>

Gama de variabile

Activitățile specifice de operare portuară: încărcarea mărfurilor, transportul mărfurilor, depozitarea mărfurilor, descărcarea mărfurilor, tranzitul mărfurilor.

Mărfuri operate: ambalate, unitizate, neambalate – în vrac solide sau lichide, pe roți (vehicule), organe de mașini, bușteni, părți de fabrici indivizibile etc.

Formație complexă constituită din docheri și mecanizatori (macaragii, stivuitoriști, conducători de utilaje, vincieri, tractoriști etc.)

Metode de lucru sunt specifice tipului de marfă operat, care poate fi:

- produse în containere;
- produse laminate (foi tablă, role tablă, țevi, tuburi, profile, țagle, colaci de sârmă, plase de sârmă, lingouri etc.);
- produse în saci (nisip, var, ciment, cafea, cacao, orez, zahăr etc.), produse în butoaie (uleiuri minerale și vegetale, produse chimice, produse alimentare, carbid etc.);
- produse lemnoase (cherestea, bușteni etc.);
- produse vrac (cereale, materiale de construcții, minereuri, cărbune, produse chimice, îngrășăminte, produse alimentare, produse petroliere etc.);
- produse periculoase;
- produse speciale.

Mijloace de transport: auto (autotrailere, tractoare, încărcătoare, camioane etc.), pe cale ferată și navale (barje, nave, șlepuri, platforme)

Instalații tehnologice: automacarale, macarale de cheu, poduri transbordoare, cranice, autoîncărcătoare, stivuitoare, benzi transportoare, elevatoare, instalații pneumatice, instalații hidraulice etc.

Cerințele operaționale: activități de încărcare mărfuri; activități de descărcare mărfuri; activități de tranzit; activități de depozitare.

Oportunități: asigurarea marfii ce urmează a fi operată; asigurarea funcționării instalațiilor specifice în condiții de siguranță; asigurarea necesarului de forță de muncă; asigurarea mijloacelor de transport terestru/naval (barje).

Riscuri: *de accidente* ce pot apare în timpul procesului de lucru mecanice (loviri, fracturi), răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc. *de avarii* ce pot să apară în timpul procesului de lucru: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri, lanțuri etc., *de incendiu* – scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile, *de mediu*: biologici, fizici, chimici etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- tehnici și reguli de: încărcare a mărfurilor, transport mărfuri, depozitare a mărfurilor, descărcare a mărfurilor, tranzit mărfuri;
- tipuri de mărfuri;
- mijloace de transport;
- instalații tehnologice;

La evaluare se va urmări:

- corectitudinea la pregătirea activităților specifice;
- capacitatea organizatorică la stabilirea activităților și metodelor de lucru specifice;
- rigurozitatea, realismul și discernământul la planificarea cerințelor operaționale;
- capacitatea de previziune și responsabilitatea cu care identifică posibilele riscuri și oportunitățile;
- responsabilitatea cu care asigură eficiența și continuitatea derulării activităților.

UNITATEA 7
COORDONAREA ACTIVITĂȚII FORMAȚIILOR COMPLEXE

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru organizarea, supravegherea, îndrumarea și controlul formațiilor complexe de docheri și mecanizatori în procesul de lucru, în vederea obținerii celor mai bune performanțe.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Stabilește categoriile de activități	<p>1.1. Categoriile de activități sunt preluate corect, în funcție de cerințele programului de operare zilnic.</p> <p>1.2. Categoriile de activități sunt stabilite în raport cu condițiile tehnice de execuție a lucrărilor și cu formațiile complexe disponibile.</p> <p>1.3. Categoriile de activități sunt stabilite în mod realist în raport cu normele de timp.</p>
2. Repartizează sarcini de lucru.	<p>2.1. Repartizarea sarcinilor la formațiile complexe se face în funcție de complexitatea activităților și adecvat specificului acestora.</p> <p>2.2. Sarcinile specifice activităților distribuite formațiilor complexe sunt clare și respectă fișa postului.</p> <p>2.3. Sarcinile sunt repartizate persoanelor în raport cu deprinderile, cunoștințele, experiența acestora, în vederea asigurării continuității procesului de producție.</p> <p>2.4. Instruirea personalului este clară și concisă, orice neclaritate este rezolvată în timp util.</p> <p>2.5. Repartizarea sarcinilor se face având în vedere asigurarea continuității procesului de producție.</p>
3. Elaborează programul de activități al formațiilor	<p>3.1. Programul de activități este elaborat cu responsabilitate, pentru a conduce la realizarea sarcinilor stabilite.</p> <p>3.2. Stabilirea etapelor de lucru este corect realizată, în mod adecvat specificului activităților.</p> <p>3.3. Durata activităților repartizate formației este corect estimată și corelată cu procesul tehnologic în scopul respectării termenului de finalizare.</p> <p>3.4. Eventualele necorelări apărute în timpul procesului de lucru sunt soluționate în timp util.</p>
4. Monitorizează rezultatele formațiilor complexe	<p>4.1. Urmărirea respectării regulilor și procedurilor disponibile de către formațiile complexe se face permanent.</p> <p>4.2. Controlul îndeplinirii sarcinilor este riguros și se desfășoară pe tot parcursul procesului de lucru.</p> <p>4.3. Verificarea realizării obiectivelor generale, rezultatelor așteptate de către formațiile complexe se face sistematic.</p> <p>4.4. Regulile, procedurile și criteriile folosite pentru evaluarea rezultatelor formațiilor complexe sunt aplicate cu rigurozitate în scopul preîntâmpinării posibilelor avarii și accidente.</p>

<p>5. Comunică cu șeful ierarhic asupra activităților formațiilor complexe</p>	<p>5.1. Analizele și rapoartele privind activitățile desfășurate de formațiile complexe sunt transmise în scris șefului ierarhic la sfârșitul etapei de lucru. 5.2. Avariile mărfurilor sau accidentele de lucru nesoluționate sunt comunicate operativ șefului ierarhic, în vederea soluționării. 5.3. Conflictelor potențial distructive din interiorul formațiilor complexe sunt operativ comunicate șefului ierarhic în vederea rezolvării adecvate.</p>
---	--

Gama de variabile

Categorii de activități: pregătirea mijlocului de transport, pregătirea navei, manipularea diferitelor tipuri de mărfuri (saci, butoaie, produse lemnoase, laminate, table, utilaje, instalații, mărfuri solide în vrac, mărfuri în containere etc.), tehnici de amarare a mărfii în hambar și pe punte.

Formațiile complexe cuprind: docheri, mecanizatori (macaragii, stivuatoriști, vincieri, tractoriști, conducători de încărcătoare etc).

Programul de activități al formațiilor: pe etape de lucru și pe categorii de activități.

Rezultatele formațiilor complexe: îndeplinirea clauzelor contractuale privind normele de operare și condițiilor de calitate.

Condiții tehnice de execuție a lucrărilor presupun: asigurarea instalațiilor, sculelor, dispozitivelor și mijloacelor de transport adecvate categoriei de activități.

Avarii posibile:

- La instalații tehnologice: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, rupere cabluri, lanțuri etc.
- La mărfuri: căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, deteriorarea/ruperea ambalajelor, perisabilitatea mărfurilor etc .

Accidente posibile, care pot apărea în timpul procesului de lucru: mecanice (loviri, fracturi), răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- categorii de activități;
- norme de timp;
- instrucțiuni de lucru specifice la operarea de nave și mijloace de transport terestre;
- caracteristicile tehnice și funcționale ale instalațiilor de ridicat, sculelor și dispozitivelor utilizate în exploatarea portuară;
- tipurile de ambalaje;
- particularitățile mărfurilor;
- terminologia de specialitate;
- norme specifice de protecția muncii, prevenirea și stingerea incendiilor și protecția mediului;
- procedee de încărcare / descărcare / manipulare a mărfurilor în traficul via mare;
- sarcini de lucru conform cu fișa postului.

La evaluare se va urmări:

- capacitatea organizatorică privind constituirea și activitatea formațiilor complexe;
- responsabilitatea controlului cantitativ și calitativ al mărfurilor;
- rapiditate și discernământ în luarea deciziilor corecte;
- consecvență, atenție la detalii;
- respectarea strictă a regulilor;
- capacitatea de a găsi alternative.

UNITATEA 8

MENȚINEREA LEGĂTURII CU REPREZENTANTUL NAVEI

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru menținerea legăturii dintre societatea de operare portuară și conducerea navei.

Elemente de competență	Criterii de realizare
<p>1. Preia cargoplanul de la conducerea navei</p>	<p>1.1. Lista de încărcare și informațiile suplimentare sunt transmise navei, în timp util, în vederea întocmirii cargoplanului de către comandant.</p> <p>1.2. Descărcarea mărfurilor de la bordul navei se face urmărind manifestul și cargoplanul primite de la comandantul navei, întocmite în portul de încărcare.</p> <p>1.3. Eventualele neconcordanțe între cargoplanul primit și situația de fapt sunt identificate operativ.</p>
<p>2. Menține legătura cu conducerea navei pe timpul operațiunilor de încărcare/descărcare</p>	<p>2.1. Legătura cu reprezentanții navei se ține permanent pe toată durata operării mărfurilor.</p> <p>2.2 Sugestiile privind modificarea cargoplanului se fac conducerii navei în funcție de natura mărfurilor încărcate.</p> <p>2.3. Modificările listei de încărcare, solicitate de către beneficiar, sunt comunicate cu operativitate conducerii navei.</p>
<p>3. Mediază eventualele schimbări în derularea operațiunilor de încărcare/descărcare</p>	<p>3.1. Modificarea procedurii de lucru se face adecvat motivelor de asietă a navei, avariere marfă sau lipsă a mărfurilor.</p> <p>3.2. Inventarierea mărfurilor avariate se face cu rigurozitate, în prezența reprezentantului navei.</p> <p>3.3. Eventualele reeșalonări ale operațiunilor specifice sunt comunicate operativ reprezentantului navei, în vederea menținerii asietei corecte a navei.</p> <p>3.4. Informarea conducerii societății de operare portuară asupra eventualelor avarii produse mărfurilor pe timpul operării, se face operativ, în scris.</p>
<p>4. Mediază eventualele neconcordanțe cantitative și calitative intervenite între operatorul portuar și reprezentantul navei.</p>	<p>4.1. Mediarea eventualelor neconcordanțe între operatorul portuar și reprezentantul navei privind cantitatea și calitatea mărfurilor operate se face verbal, urmărindu-se soluționarea rapidă a conflictelor apărute.</p> <p>4.2. Elaborarea de documente în care sunt menționate neconcordanțele intervenite se face numai după medierea verbală, respectându-se reglementările din domeniu, în vigoare.</p> <p>4.3. Informarea șefului ierarhic asupra conflictelor nesoluționate se face operativ, cu transmiterea documentelor elaborate.</p>

Gama de variabile

Operații specifice: pregătirea navei, manipularea diferitelor tipuri de mărfuri (saci, butoaie, produse lemnoase, produse laminate, utilaje, instalații, mărfuri lichide sau solide în vrac, mărfuri containerizate, etc.), tehnici de amarare a mărfii în hambar și pe punte.

Considerente la încărcarea /descărcarea navelor: natura mărfurilor, greutatea mărfurilor, volumul ocupat de mărfuri, rotația porturilor, marcajul de identificare al mărfii (marca de expediție și marca de transport).

Procedee de lucru: procedee de încărcare / descărcare / manipulare a mărfurilor în traficul via mare.

Condiții de calitate a mărfurilor: integritatea ambalajului, modul de așezare a mărfurilor, condițiilor specifice de depozitare (condiții de temperatură, umiditate, ventilație, separația mărfurilor etc.).

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- prevederile din lista de încărcare și ale cargoplanului;
- regulamente de exploatare a porturilor maritime și fluviale;
- norme portuare de operare a mărfurilor;
- norme specifice privind operațiunile la nave;
- norme specifice de sănătate și securitate a muncii;
- planuri de încărcare / descărcare a navelor (cargoplanuri);
- condiții de calitate a mărfurilor.

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de a comunica eficient și constructiv cu reprezentantul navei;
- responsabilitate și discernământ în luarea celor mai bune decizii privind rezolvarea neconcordanțelor, în relația cu reprezentantul navei;
- rigurozitate în acțiunile întreprinse;
- etica profesională și corectitudinea în relațiile cu reprezentanții navelor.

UNITATEA 9
COORDONAREA STIVUIRII ȘI DEPOZITĂRII MĂRFURILOR

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru urmărirea realizării operațiunilor de așezare a mărfurilor în nave, mijloace de transport terestru, în depozite portuare, în conformitate cu prevederile tehnice, cu respectarea normelor de protecția muncii, prevenire și stingere a incendiilor și protecție a mediului.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Coordonează transferul unităților de încărcare	<p>1.1. Transbordul unităților de încărcare la bordul navei se face cu respectarea strictă a prevederilor cargoplanului.</p> <p>1.2. Coordonarea transportului unităților de încărcare se face în condiții de siguranță a mărfurilor, pe tot traseul acestora.</p> <p>1.3. Transferul unităților de încărcare de pe un mijloc de transport pe altul se realizează în siguranță și în timp minim.</p>
2. Coordonează stivuirea mărfurilor în nave, în mijloace de transport terestru și depozite portuare	<p>2.1. Coordonarea așezării metodice și judicioase a mărfurilor în nave, mijloace de transport terestru și depozitele portuare se face permanent, conform tehnicilor specifice de stivuire pe tipuri de mărfuri.</p> <p>2.2. Asigurarea stivuirii mărfurilor în spațiile de depozitare de pe navă, a platformelor mijloacelor de transport terestru, a depozitelor portuare se face prin utilizarea rațională a spațiilor disponibile.</p> <p>2.3. Asigurarea stivuirii mărfurilor se face cu respectarea instrucțiunilor specifice primite de la beneficiari.</p> <p>2.4. Asigurarea încărcării / amarării mărfurilor pe mijloacele de transport feroviar se face cu respectarea reglementărilor specifice.</p> <p>2.5. Stivuirea mărfurilor este corelată cu capacitatea volumetrică a spațiilor de depozitare și de rezistență admisibilă a locurilor de depozitare.</p>
3. Răspunde de rujarea corectă a mărfurilor	<p>3.1. Realizarea rujării corectă a mărfurilor în nave se face în conformitate cu cerințele conducerii navei.</p> <p>3.2. Realizarea rujării mărfurilor în mijloacele de transport feroviar se face în conformitate cu reglementările specifice.</p> <p>3.3. Repartizarea uniformă a mărfurilor pe/în spațiile de depozitare se realizează în raport cu marcajele producătorului.</p> <p>3.4. Utilizarea judicioasă a spațiului de depozitare a mărfurilor vrac este urmărită cu atenție.</p>
4. Adoptă măsuri pentru depozitarea și conservarea mărfurilor manipulate	<p>4.1. Măsurile de depozitare și conservare a mărfurilor manipulate sunt aplicate cu discernământ, pentru menținerea calității mărfurilor.</p> <p>4.2. Aplicarea măsurilor specifice privind conservarea mărfurilor se realizează adecvat tipurilor de mărfuri manipulate.</p> <p>4.3. Urmărirea integrității ambalajelor mărfurilor se face permanent, în vederea admiterii/ respingerii la operare a acestora.</p> <p>4.4. Urmărirea calității mărfurilor depozitate în spațiile de depozitare se face cu rigurozitate, până la preluarea lor de către cărauș.</p>

<p>5. Verifică exploatarea corectă a sculelor, dispozitivelor și utilajelor de stivuire a mărfurilor</p>	<p>5.1. Exploatarea corectă a sculelor, dispozitivelor și utilajelor de stivuire a mărfurilor este verificată permanent. 5.2. Urmărirea aplicării normelor specifice de exploatare a utilajelor de către personalul operativ este realizată periodic. 5.3. Interzicerea utilizării de scule, dispozitive și utilaje portuare necorespunzătoare din punct de vedere tehnic se face cu promptitudine.</p>
---	---

Gama de variabile

Unități de încărcare: container, paletă, boxpaletă, sac, butoi, butelie etc.

Tehnici specifice de stivuire pe tipuri de mărfuri: stivuirea containerelor, stivuirea paletilor, stivuirea sacilor, stivuirea butoaielor, stivuirea mărfurilor paletizate, stivuirea laminatelor, stivuirea cherestelei, stivuirea rolor de hârtie etc.

Spații de depozitare: hambare/magazii navă, magazii portuare, depozite portuare, platforme portuare, cheiuri etc.

Tehnici de stivuire, în funcție de tipurile de mărfuri și ambalaje: stivuire longitudinală, stivuire transversală, stivuire pe un nivel sau pe mai multe nivele, stivuire în bloc sau stive, stivuire pe paleți sau direct pe pardoseala depozitului etc.

Caracteristici fizico-chimice ale mărfurilor stivuite: greutate specifică, stare de agregare, toxicitate, pericolozitate etc.

Forme de ambalare a mărfurilor stivuite:

ambalate, unitizate: pe paleți, în slinguri, în bigbag-uri, în containere etc.

neambalate, în vrac, pe roți (vehicule), bușteni etc.

Măsurile de depozitare și conservare: temperatură, umiditate, ventilație, igienizare, separații între mărfuri, spații frigorifice pentru mărfuri perisabile etc.

Utilaje și dispozitive pentru stivuirea mărfurilor: macara plutitoare, automacara, macara de cheu, pod transbordor, stivuitoare, încărcător, bigă, cranic, traversă, electromagnet de sarcină, furci, spreder, clește, dispozitiv de translație, gafe pentru paleți, gafe pentru saci, gafe pentru butoaie, gafe pentru tablă, gafe pentru role, gafe pentru cherestea etc.

Marcajele producătorului: mărci de identificare, mărci de transport, mărci de expediție.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- instrucțiuni de stivuire / depozitare primite de la beneficiari;
- tehnici de stivuire;
- instrucțiuni de utilizare a sculelor și dispozitivelor de manipulat sarcini;
- caracteristicile fizico-chimice ale mărfurilor stivuite.

La evaluare se va urmări:

- responsabilitatea cu care asigură și urmărește stivuirea și rujarea metodică și judicioasă a mărfurilor în nave, în mijloace de transport terestru și depozite portuare;
- capacitatea de a adopta măsuri eficiente pentru conservarea perfectă a mărfurilor stivuite;
- responsabilitatea privind utilizarea rațională a spațiului de depozitare al navei, mijlocului de transport terestru, depozitului portuar;
- asigurarea unei stivuirii corecte a mărfurilor.

UNITATEA 10
MONITORIZAREA OPERAȚIUNILOR SPECIFICE DE PE DANĂ

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru asigurarea integrității din punct de vedere cantitativ și calitativ a mărfii transportate, manipulate și depozitate și urmărirea în exploatare a utilajelor specifice.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Monitorizează eficiența operațiunilor	<p>1.1. Monitorizarea eficienței operațiunilor specifice de pe dană este realizată permanent.</p> <p>1.2. Urmărirea realizării normelor contractuale și portuare privind operarea mărfurilor se face cu responsabilitate.</p> <p>1.3. Urmărirea exploatării corecte a echipamentelor grele specifice se face în scopul asigurării eficienței operațiunilor de lucru.</p> <p>1.4. Eventualele neconformități privind calitatea mărfurilor operate sunt consemnate corect în procese verbale de constatare.</p>
2. Rezolvă probleme de operare a mărfurilor	<p>2.1. Problemele apărute la operarea mărfurilor sunt rezolvate cu responsabilitate și operativitate.</p> <p>2.2. Problemele legate de avarierea mărfurilor în timpul operării sunt rezolvate cu rapiditate, pentru respectarea condițiilor contractuale.</p> <p>2.3. Problemele apărute ca urmare a lipsurilor de marfă sunt rezolvate împreună cu reprezentanții navei, prin modificarea de comun acord a cargoplanului inițial.</p>
3. Reprogramează operații	<p>3.1. Reprogramarea operațiunilor de încărcare a navei datorită avarierii sau lipsei mărfurilor se face operativ, cu responsabilitate.</p> <p>3.2. Eșalonarea operațiunilor reprogramate se face corespunzător, pentru menținerea asietei corecte a navei.</p> <p>3.3. Reprogramarea operațiunilor se face adecvat, pentru a nu fi afectate condițiile de calitate a mărfurilor încărcate / descărcate.</p>
4. Identifică cauzele neîndeplinirii operațiunilor	<p>4.1. Cauzele neîndeplinirii operațiunilor repartizate sunt identificate cu rapiditate.</p> <p>4.2. Întârzierea mărfii de la furnizori este comunicată de urgență șefului ierarhic.</p> <p>4.3. Defectarea instalațiilor și utilajelor specifice de pe dană este comunicată compartimentelor abilitate, în vederea soluționării operative.</p> <p>4.4. Problemele legate de personalul implicat în îndeplinirea operațiunilor sunt raportate șefului ierarhic în vederea aplicării măsurilor ce se impun.</p>
5. Coordonează fluența activității personalului	<p>5.1. Coordinarea formațiilor complexe se face permanent în vederea asigurării fluenței activităților.</p> <p>5.2. Îndeplinirea sarcinilor repartizate formațiilor complexe este urmărită cu rigurozitate pe tot parcursul activităților de operare.</p> <p>5.3. Monitorizarea rezultatelor activității personalului se face permanent în scopul repartizării echitabile a sarcinilor pe membrii formațiilor complexe.</p>
6. Raportează asupra îndeplinirii sarcinilor schimbului de lucru	<p>6.1. Îndeplinirea sarcinilor pe fiecare schimb de lucru, este raportată cu rigurozitate șefului ierarhic</p> <p>6.2. Raportarea evenimentelor neprevăzute conducerii, se face cu operativitate în vederea soluționării lor.</p>

	<p>6.3. Raportarea măsurilor aplicate pentru soluționarea eventualelor evenimente neprevăzute se face șefului ierarhic, în timp util, cu toate detaliile relevante.</p> <p>6.4. Situațiile nesoluționate sunt transmise șefului ierarhic, în vederea rezolvării acestora și asigurării fluentei operațiilor.</p>
--	--

Gama de variabile

Operațiunile specifice de pe dană: de încărcare / descărcare / manipulare a diferitelor tipuri de mărfuri (saci, butoaie, produse lemnoase, laminate, utilaje, instalații, mărfuri solide în vrac, mărfuri în containere etc.).

Evenimentele neprevăzute pot fi:

- Avarii ce pot să apară în timpul procesului de lucru: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri, lanțuri etc.
- Accidente ce pot apare în timpul procesului de lucru: mecanice (loviri, fracturi), răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc.
- Neconformități privind calitatea mărfurilor operate se referă la: integritatea ambalajului, modul de așezare a mărfurilor, condițiilor specifice de depozitare (condiții de temperatură, umiditate, ventilație, separația mărfurilor etc.).

Echipamente și utilaje grele specifice desfășurării activităților portuare: macarale de cheu, automacarale, poduri transbordoare, macarale plutitoare, autostivuitoare, autoîncărcătoare, benzi transportoare, elevatoare, instalații pneumatice de încărcare/descărcare a mărfurilor de masă, instalații de încărcare/descărcare a mărfurilor lichide, trailere, tractoare, camioane etc.

Caracteristici fizico – chimice ale mărfurilor: greutate specifică, stare de agregare, toxicitate, inflamabilitate etc.

Categorii de mărfuri operate: mărfuri de masă, produse metalurgice și siderurgice, construcții de mașini, produse din lemn, materiale de construcții, produse ale industriei ușoare, produse ale industriei chimice, produse alimentare, produse periculoase etc.

Probleme legate de personalul formațiilor complexe pot fi: absențe nemotivate, îmbolnăviri, calificare insuficientă, indisciplină etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- operațiunile specifice de pe dană;
- instrucțiuni de manipulare a mărfurilor;
- caracteristicile spațiilor de depozitare;
- modul de prezentare a mărfurilor;
- caracteristici fizico – chimice ale mărfurilor;
- caracteristicile tehnice ale utilajelor portuare;
- traseul urmat de marfă în port;
- regulamente de lucru în porturi;
- norme portuare de încărcare / descărcare la nave;
- calitatea mărfurilor operate;
- condiții de securitate pentru marfă.
- normele contractuale;

La evaluare se va urmări:

- responsabilitatea cu care monitorizează activitățile formațiilor complexe de docheri și mecanizatori;
- responsabilitate și operativitate în rezolvarea problemelor apărute în vederea fluentizării activităților;
- adaptabilitate la situațiile impuse de reprogramarea activităților;
- discernământ în alegerea soluțiilor corecte.

UNITATEA 11

COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR DE EXPEDIERE A MĂRFURILOR

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru organizarea, coordonarea și urmărirea activităților de expediere și reexpediere a mărfurilor.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Organizează activitățile de expediere/ reexpediere	<p>1.1. Organizarea activităților de transbordare și expediții se face la una sau mai multe nave adecvat volumului și caracteristicilor mărfurilor.</p> <p>1.2. Documentele specifice care însoțesc marfa în vederea expedierii / reexpedierii sunt verificate cu rigurozitate.</p> <p>1.3. Depozitarea mărfurilor destinate încărcării pe navă, în vederea exportului se organizează în mod eficient și din timp.</p> <p>1.4. Pregătirea mijloacelor de transport necesare preluării mărfurilor importate/ descărcate în transbord direct sau la teren, se face cu responsabilitate.</p>
2. Coordonează activitățile de expediere / reexpediere a mărfurilor cu mijloace de transport rutier	<p>2.1. Coordonarea activităților de expediere / reexpediere se realizează conform graficului de lucru.</p> <p>2.2. Exploatarea utilajelor de manipulare a mărfurilor din zonele de depozitare în vederea expedierii/ reexpedierii este coordonată în conformitate cu procedurile de lucru.</p> <p>2.3. Verificarea documentelor specifice de expediere/ reexpediere a mărfurilor se face cu rigurozitate.</p> <p>2.4. Așezarea corespunzătoare a mărfurilor expediate /reexpediate se verifică cu rigurozitate, în vederea menținerii integrității acestora pe toată perioada transportului.</p>
3. Coordonează realizarea programului de încărcare / descărcare vagoane.	<p>2.1. Coordonarea activităților de încărcare/ descărcare a vagoanelor în cadrul sectoarelor de lucru se face cu respectarea graficului stabilit, în vederea fluidizării mișcării acestora.</p> <p>2.2. Coordonarea activităților de primire și /sau predare a vagoanelor se face corespunzător, la fiecare sector de lucru, în vederea asigurării fluenței descărcării/încărcării mărfurilor în vagoane.</p> <p>2.3. Verificarea asigurării corespunzătoare a mărfurilor expediate în vagoane se face cu rigurozitate, în vederea menținerii integrității acestora pe toată perioada transportului.</p> <p>2.4. Respectarea normelor tehnice și comerciale la încărcarea/ descărcarea vagoanelor se verifică permanent.</p> <p>2.5. Verificarea documentelor specifice de încărcare/ descărcare a mărfurilor din vagoane se face cu rigurozitate.</p>
4. Identifică eventuale lipsuri și avarii ale mărfurilor expediate/reexpediate	<p>4.1. Identificarea eventualelor avarieri ale mărfurilor în timpul expedierii/ reexpedierii se face cu operativitate.</p> <p>4.2. Soluționarea eventualelor lipsuri de marfă se face împreună cu reprezentanții furnizorilor și beneficiarilor mărfurilor.</p> <p>4.3. Consemnarea lipsurilor și avariilor constatate se face corect în documente specifice.</p>

Gama de variabile

Expedierea /reexpedierea mărfurilor se poate face cu: mijloace de transport rutier (autotrailer, remorci, autocamioane, transcontainere), vagoane de cale ferată (tip platforma, cisternă, închise, frigorifice, containerizate), instalații hidraulice, instalații pneumatice, benzi transportoare, barje, șlepuri, nave.

Caracteristicile mărfurilor expediate/reexpediate se referă la: greutate specifică, volum, toxicitate, stare de agregare, periculozitate, inflamabilitate etc.

Tipuri de ambalaje utilizate în activitățile de expediere / reexpediere a mărfurilor: hârtie, carton, polistiren, saci, folii de polipropilenă, tablă, lemn, butoaie etc.

Sectoarele de lucru pentru încărcarea vagoanelor pot fi: stații de încărcare vagoane, rampă, buncăre, instalații mecanice, hidraulice, pneumatice de încărcat mărfuri vrac de la teren.

Lipsuri constatate la mărfurile expediate / reexpediate: lipsuri la cantitățile de marfă expedită, lipsuri cantitative pe unități de încărcare, lipsă ambalaje.

Avarii ale mărfurilor expediate / reexpediate: ambalaje deteriorate, legături rupte, mărfuri lovite, mărfuri strivite, mărfuri îndoite, mărfuri corodate etc.

Documente specifice: raport de încărcare, raport de descărcare, cerere de depozitare, declarație de tranzit, scrisoare de trăsură, aviz de expediere, bon de însoțire a mărfii, procese verbale.

Utilaje specifice desfășurării activităților de expediere / reexpediere: macarale de cheu, automacarale, poduri transbordoare, macarale plutitoare, autostivuitoare, autoîncărcătoare, benzi transportoare, elevatoare, instalații pneumatice de încărcare/descărcare a mărfurilor de masă, instalații de încărcare/descărcare a mărfurilor lichide, trailere, tractoare, camioane etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- instrucțiuni de operare nave și mijloace terestre de transport;
- tehnologiile de încărcare / descărcare / manipulare a mărfurilor în traficul via mare;
- instrucțiuni pentru folosirea sculelor și dispozitivelor utilizate în conformitate cu prevederile tehnologiilor de lucru, cu respectarea normelor de protecția muncii, normelor de prevenirea și stingerea incendiilor;
- caracteristicile tehnice ale utilajelor specifice desfășurării activităților de expediere / reexpediere;
- tipuri de mărfuri și de ambalaje utilizate în activitățile de expediere / reexpediere ;
- particularitățile mărfurilor expediate / reexpediate;
- terminologia de specialitate;
- documente specifice.

La evaluare se va urmări:

- adaptabilitatea la condițiile specifice de lucru;
- rigurozitatea în verificarea documentelor specifice de expediere a mărfurilor;
- eficiența și operativitatea în organizarea activităților de expediere/reexpediere;
- capacitatea de coordonare a activităților de expediere/reexpediere;
- responsabilitatea controlului cantitativ și calitativ a mărfurilor;
- rigurozitatea la respectarea normelor tehnice și comerciale.

UNITATEA 12

ÎNTOCMIREA DOCUMENTELOR SPECIFICE ACTIVITĂȚII DE OPERARE A MĂRFURILOR ÎN PORTURI

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare în vederea întocmirii documentelor specifice activității de operare a mărfurilor pe dană.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Întocmește documente specifice activității de operare a mărfurilor.	1.1. Întocmirea documentelor specifice activității de operare a mărfurilor se face corect în baza documentelor primare primite. 1.2. Cantitatea și calitatea mărfurilor operate este evidențiată corect și cu responsabilitate în documente specifice, folosind limbajul de specialitate adecvat. 1.3. Întocmirea documentelor specifice activității de operare a mărfurilor la nava se face folosind terminologia de specialitate adecvată. 1.4. Rapoartele de stivator sunt întocmite specificându-se toate datele relevante. 1.5. Documentele necesare istoricului navei sunt întocmite evidențindu-se cauzele sau motivațiile care au determinat staționarea navei în port.
2. Întocmește procese verbale de constatare pentru lipsuri și avarii de mărfuri	2.1. Procese verbale de constatare pentru lipsuri și avarii de mărfuri sunt întocmite pe formularul adecvat. 2.2. Situațiile de lipsuri sau avarii de mărfuri la expediere/reexpediere soluționate sunt consemnate corect. 2.3. Evidențierea mărfurilor avariate sau cu aspect comercial necorespunzător care nu se expediază se face detaliat.
3. Întocmește documentele privind expedierea / reexpedierea mărfurilor.	3.1. Mărfurile expediate / reexpediate într-un schimb de lucru sunt evidențiate în documente specifice. 3.2. Documentele de expediere și reexpediere a mărfurilor de import / export sunt întocmite corect. 3.3. Documentele de expediere / reexpediere a mărfurilor sunt verificate cu atenție în vederea decontărilor.

Gama de variabile

Documente specifice întocmite de operatorul de dană:

- raport încărcare / descărcare / tranzit / transbord direct
- cerere de depozitare
- declarație de tranzit
- scrisoare de trăsură
- aviz de expediere marfă
- raport de stivator
- proces verbal pentru mărfurile găsite deteriorate
- proces verbal pentru avariile produse mărfurilor pe timpul operării
- proces verbal pentru întreruperi
- bon de muncă a echipei

Datele relevante cuprinse în raportul de stivator: perioadele de timp nelucrate, condițiile speciale de operare, timpul aferent pe tip de marfă, alte cauze externe etc.

Documentele necesare pentru istoricul navei cuprind: raport de încărcare; raport de descărcare; proces verbal pentru întreruperi.

Operator dană – 13 unități

Documentele specifice pe care le primește:

- cargoplanul - plan de încărcare navă
- ordin de îmbarcare
- lista de încărcare pentru export
- dispoziția de încărcare / descărcare
- cargo-report

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- documentele specifice necesare începerii activităților de operare la navă;
- documentele ocazionate de evenimentele apărute în procesul de lucru (evidențierea timpilor de staționare; condițiile atmosferice, defecțiuni tehnice datorate: operatorului portuar, navei sau mărfii)
- documente întocmite în situații de neconcordanță între operatorul portuar și navă, neconcordanță raportată la cantitatea și calitatea mărfurilor.

La evaluare se va urmări:

- responsabilitatea și corectitudinea la întocmirea documentelor specifice;
- capacitatea de corelare a realizării normelor portuare și contractuale cu întocmirea actelor conform legislației în vigoare;

UNITATEA 13 COMUNICAREA ÎN LIMBA ENGLEZĂ

Descriere

Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru comunicare (scrisă și orală) în limba engleză a mesajelor specifice operațiunilor de încărcare / descărcare a mărfurilor la navă și domeniului transport naval și la capacitatea de a purta conversații profesionale clare și eficiente, adecvate tipului de activitate.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Recepționează mesaje orale	1.1. Elementele esențiale în vorbirea standard sunt receptate corect. 1.2. Sensul global al unui mesaj este receptat clar și articulat. 1.3. Discursuri de lungime medie sunt receptate integral, urmărind sensul. 1.4. Ordinea evenimentelor relatate într-un discurs este sesizată corect. 1.5. Conexiunile dintr-un text parțial cunoscut din domeniul de activitate sunt realizate cu ușurință.
2. Recepționează mesaje scrise	2.1. Limbajul scrierii standard este utilizat cu ușurință. 2.2. Limbajul tehnic din literatura de specialitate este receptat integral. 2.3. Informațiile cuprinse în literatura / documentele de specialitate sunt adecvat prelucrate, pentru domeniul de specializare și cele conexe.
3. Comunică oral informații	3.1. Descrierile unei game variate de subiecte legate de domeniul de interes propriu și profesional sunt prezentate clar și cu toate detaliile relevante. 3.2. Opiniile proprii sunt argumentate cu sublinierea posibilităților. 3.3. Formulele conversaționale sunt folosite potrivit situației de comunicare. 3.4. Deciziile sunt luate în urma analizării avantajelor și dezavantajelor unor situații.
4. Transmite mesaje scrise	4.1. Documentele de specialitate sunt întocmite utilizând procedura și termenii specifici într-o limba de circulație internațională. 4.2. Textele specifice sunt corect redactate. 4.3. Rapoartele sunt argumentate prin expresii uzuale și fără echivoc.
5. Participă la conversații	5.1. Conversațiile sunt purtate cu o exprimare fluentă și spontană. 5.2. Limbajul utilizat în scopuri profesionale este eficient. 5.3. Punctele de vedere sunt exprimate cu claritate.

Gama de variabile

Metode de comunicare: orale, scrise.

Mijloace de comunicare: direct, telefon, stație de emisie recepție, fax, e-mail etc.

Termenii specifici în limba engleză se referă la: sosirea / plecarea navei, corespondență maritimă, legislații și regulamente portuare, descrierea navei, descrierea mărfurilor etc.

Conexiuni: asocieri cuvinte-definiții, activitate-domenii, obiecte de activitate-meserii.

Limbaj standard / tehnic: cuvinte, expresii specifice domeniului, formule de adresare comune.

Literatura de specialitate: cărți, manuale de specialitate, prospecte, documente.

Opinii: pro și contra în susținerea ideilor personale, sarcini de lucru.

Situații: specifice locului de muncă, conflicte și soluții.

Eseuri și rapoarte: vocabular și tehnici de argumentare, documente și standarde.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- asocieri de cuvinte-definiții, activitate-domenii, obiecte de activitate-meserii;
- termeni specifici din domeniul de activitate;
- structuri de gramatică, vocabular și conversație ale limbii engleze.

La evaluare se urmărește:

- descrierea, argumentarea opiniilor și analiza diverselor situații;
- corectitudinea redactării scrisorilor, textelor în limba engleză;
- realizarea de rapoarte privind aspecte importante;
- identificarea corectă a limbajul standard și înțelegerea limbajul tehnic în limba engleză;
- prelucrarea și transmiterea corectă de informații în limba engleză;
- decodarea corespunzătoare a limbajului standard, înțelegerea discursurilor și realizarea de conexiuni în domeniu.